

NEKA OBILJEŽJA I STAVOVI ODGAJANIKA S PROBLEMOM ZLOUPORABE DROGA U ODGOJNOM ZAVODU TUROPOLJE

Snježana Maloić

Željka Knotek-Iveta

Odgojni zavod Turopolje

SAŽETAK

Sve veća društvena opasnost od zlouporabe droga potencirala je razvoj različitih socijalno-zdravstvenih modela, usmjerenih na prevenciju i liječenje ovisnosti o drogama. Međutim, kao problem i nadalje ostaje nekritičnost ovisnika, njihova nemotiviranost i nedovoljna ustrajnost u okviru njima namijenjenih programa.

Osobe s problemom zlouporabe droga na liječenje se najčešće odlučuju bez prave intrinzične motivacije, uglavnom da bi ublažile ili izbjegle progredirajuće, negativne posljedice uzimanja droga (pritisak obitelji, dugovi ili konflikti u asocijalnom miljeu, sudski postupci). Njihov pristanak na uključivanje u određeni program stoga u pravilu ne podrazumijeva i spremnost za rad na prevladavanju osobnih teškoća i socijalnoj rehabilitaciji. Navedeno je naročito izraženo kod sudski izrečenih mjera ili sankcija, kada osobe liječenje prihvaćaju prvenstveno radi ostvarivanja određenih pogodnosti ili izbjegavanja težih sankcija.

Rad uvodno sadrži osnovne značajke Programa prevencije i suzbijanja ovisnosti o drogama u Odgojnom zavodu Turopolje; prikazuje neka obilježja neposredno uključenih odgajanika – dob, kaznena djela, stupanj obrazovanja, dosadašnje društvene intervencije prema odgajaniku, raniju uključivost u neke od programa liječenja od ovisnosti, te pruža djelomičan uvid u njihov doživljaj i percepciju izrečene odgojne mjere, osobnog problema zlouporabe droga i potrebe vlastitog liječenja i rehabilitacije; zaključno analizira prikupljene podatke i dosadašnja iskustva u provođenju Programa.

Ključne riječi: *zlouporaba droga, odgojni zavod, prevencija i suzbijanje ovisnosti, stavovi i obilježja odgajanika*

UVOD

Od mnogih definicija droga i ovisnosti, stručnošću, a posebno jednostavnošću izdvajaju se slijedeće: droge su različite tvari koje unesene u organizam imaju psihoaktivno djelovanje, štetno djeluju na njega i uzrokuju stanje ovisnosti; ovisnost je psihičko ili fizičko stanje u kojem se droga uzima unatoč spoznaje o njenim štetnim učincima (Sakoman, 2002).

Znanstvenici stalno iznose nove spoznaje o oštećenjima mozga, te o promjenama ličnosti i ponašanja kod uživalaca droge. Naročito su upečatljivi potvrdni nalazi dobiveni korištenjem nuklearne medicine u istraživanju mozga, metodom nazvanom SPECT – jednofotonska emisijska kompjuterizirana tomografija mozga (Amon, 2001). Kao najizraženije karakteristike ličnosti ovisnika Manenica (1994) izdvaja: niska tolerancija na frus-